

Reeuwijk-Brug 2030

INWONERS OVER DE VISIE OP HET DORP
Dorpsteam | dorpsvisie | oktober 2021

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Totstandkoming dorpsvisie	3
Over het dorp	4
Wensen voor de toekomst	4
Algemene aandachtspunten voor het dorp	
Wonen	
Bedrijvigheid	
Duurzaamheid	
Voorzieningen	
Toerisme en recreatie	
Groen, natuur en openbare ruimte	
Samen werken aan het dorp	
Dromen voor het dorp	

Inleiding

De gemeente Bodegraven-Reeuwijk werkt aan een toekomstvisie. Daarin wil de gemeente antwoord geven op belangrijke opgaven waar ze mee te maken heeft, zoals het woningtekort, de stijgende zorgvraag, vergrijzing, klimaatverandering, leefbaarheid van de dorpen en het opwekken van duurzame energie. De gemeente is van plan deze toekomstvisie in de laatste maanden van 2021 voor te leggen aan de gemeenteraad ter vaststelling.

Elk dorp in de gemeente heeft een dorpssteam: een groep van inwoners die actief meedoen en -werken aan belangrijke thema's van de gemeente. De dorpssteams is gevraagd mee te denken over de toekomst van de gemeente. Dat doen we als Dorpssteam Reeuwijk-Brug graag met alle inwoners van het dorp.

De inwoners van Reeuwijk-Brug zijn een gemêleerd gezelschap; autochtonen, bewoners die er na de "sprong over de Breevaart" in de afgelopen jaren zijn komen wonen en recent de vele bezoekers van Landal Greenpark De Reeuwijkse Plassen.

We zijn de op één na grootste kern van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk en hebben er zin in om met elkaar ons dorp tot een zeer aantrekkelijke woon- en leefplek te maken en te houden. Uniek gelegen aan de A12, in het Groene Hart en direct aan de Reeuwijkse Plassen; een bijzonder (natuur-)gebied.

Een dorpsvisie voor Reeuwijk-Brug

We zijn voor het opstellen van deze dorpsvisie op verschillende manieren in gesprek gegaan met inwoners en ondernemers in het dorp (zie pagina 3 voor een toelichting). Met de inbreng vanuit het dorp hebben wij een dorpsvisie opgesteld. Deze delen wij nu met trots met het dorp en de gemeente.

In de visie benoemen we onze visie voor Reeuwijk-Brug aan de hand van een aantal thema's. Elk van deze thema's bevat een uitwerking van de wensen vanuit het dorp voor Reeuwijk-Brug. De gemeente gebruikt deze dorpsvisie de komende jaren om – samen met het dorp – te werken aan een dorp waar het prettig wonen, werken en ontspannen is.

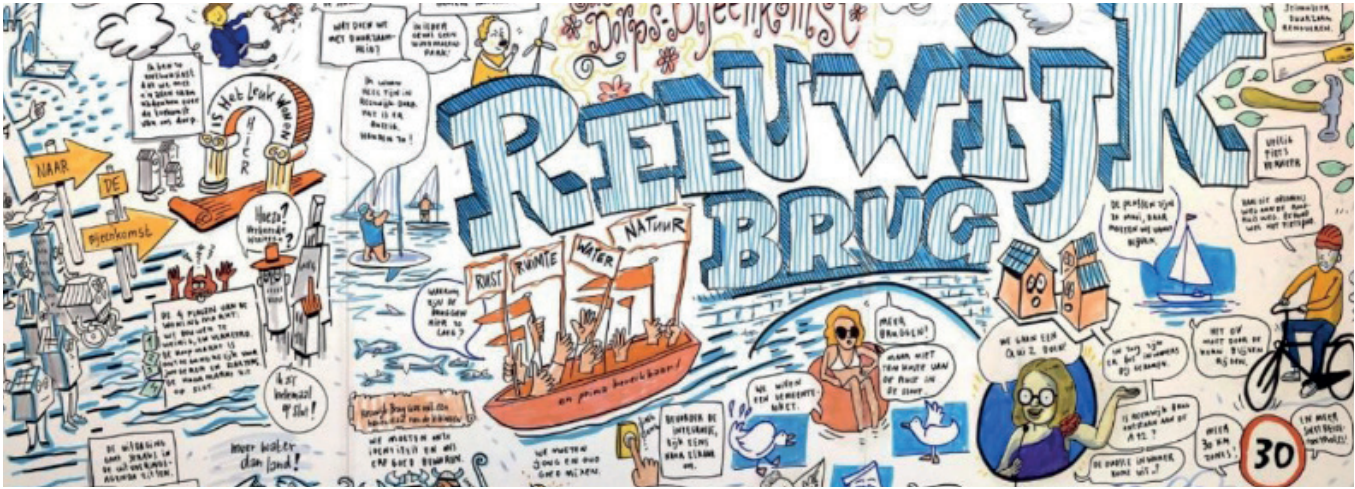
Initiatiefgroep voor de dorpsvisie van Bodegraven-Reeuwijk

B.I.R. (Burgerinitiatief Reeuwijk), het Dorpssteam, ondernemers op bedrijventerreinen Zoutman en winkeliers.

Totstandkoming

Enquête

Voor het opstellen van deze visie hebben wij een enquête afgenomen onder inwoners van Reeuwijk-Brug. De enquête is in nauwe samenwerking met de gemeente opgesteld door de initiatiefgroep voor de dorpsvisie, bestaande uit leden van de B.I.R. (Burgerinitiatief Reeuwijk), het Dorpssteam, ondernemers op bedrijventerreinen Zoutman en winkeliers. In de enquête worden vragen gesteld over de samenstelling van de bevolking, wonen, bedrijvigheid en duurzaamheid, voorzieningen en beheer. De enquête is breed verspreid onder alle inwoners via een artikel in de Kijk op Bodegraven-Reeuwijk, via de website van het dorpssteam en de andere deelnemers en via social media. De resultaten van de enquête zijn gebruikt om de dorpsvisie op te stellen. Er is ook een presentatie beschikbaar met een samenvatting van de resultaten.

Over het dorp

Reeuwijk-Brug ligt ingeklemd tussen de A12 en de Reeuwijkse Plassen. Het dorp wordt doorsneden door de Breevaart. In het zuiden is het dorp vastgegroeid aan Gouda. In het noorden grenst het aan recreatiegebied De Reeuwijkse Hout. In het zuiden van het dorp, tegen Gouda aan, ligt bedrijventerrein Zoutman, waar het grootste deel van de bedrijvigheid zich bevindt.

Reeuwijk-Brug is een waterrijk dorp Bron: Buitengewoon Bodegraven-Reeuwijk

Het dorp is ontstaan langs de Breevaart, een middeleeuwse vaart die oorspronkelijk van Gouda naar Bodegraven voerde. De aanleg van de tolweg tussen die twee plaatsen bracht de ontwikkeling van het dorp goed op gang. In de negentiende eeuw werd Reeuwijk-Brug het bestuurlijke centrum van de gemeente Reeuwijk, ten koste van Reeuwijk-Dorp. Het dorp was lange tijd een belangrijk centrum voor de turfwinning.

In de periode na de Tweede Wereldoorlog werd het dorp uitgebreid. Dit gebeurde in eerste instantie ten westen van de Breevaart, maar later ook ten oosten daarvan. De meeste huizen in het dorp stammen uit de periode 1950-1970.

Anno 2020 telde Reeuwijk-Brug 8.535 inwoners. Dat is een groei van 9% ten opzichte van 2013. Toen telde het dorp 7.840 inwoners.

Wensen voor de toekomst

Algemene aandachtspunten

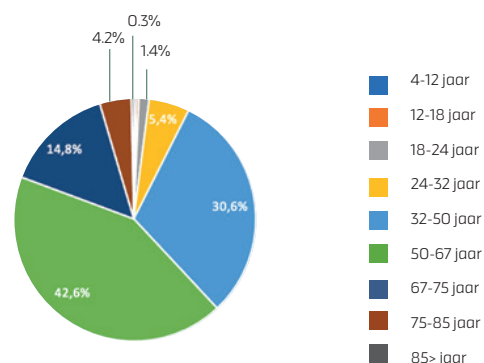
We vroegen aan inwoners over welke onderwerpen zij zich het meeste zorgen maken. De onderstaande werden het vaakst genoemd. Deze onderwerpen verdienen daarom extra aandacht in de toekomstige ontwikkeling van Reeuwijk-Brug.

- Verdwijnen van natuur
- Verlies van het dorps karakter
- De financiële positie van de gemeente
- Overlast van vliegtuigen
- Toename van recreatie en toerisme
- Toename van verkeersoverlast

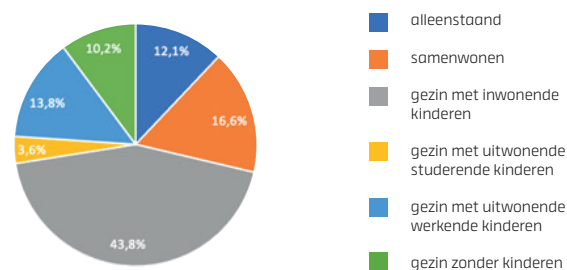
Deelnemers enquête

Ongeveer 600 mensen hebben de enquête ingevuld: een flink aantal! Zie de figuur hieronder voor de samenstelling van de deelnemers. Met name de groepen 32-50 jaar en 50-67 jaar zijn sterk vertegenwoordigd. Het grootste gedeelte van de deelnemers leeft in een gezinssituatie.

Leeftijd deelnemers

Thuisituatie deelnemers

Wonen

Reeuwijk-Brug telt 3.807 woningen waarvan de meerderheid koop – en eengezinswoning is. Net als in de rest van de Randstad nam de gemiddelde woningwaarde in de afgelopen jaren sterk toe. Van €291.000 in 2013 tot €361.000 in 2019. Dat is een toename van 24%.

Landelijk is er een groot tekort aan woningen, waardoor de betaalbaarheid en beschikbaarheid van woningen afneemt. Veel inwoners vinden dat Reeuwijk-Brug een bijdrage moet leveren aan het aanpakken van dit tekort. Inwoners vinden het voorzien in betaalbare woningen – met name voor starters en senioren – dan ook een belangrijk aandachtspunt voor het dorp.

Betaalbare woningen voor jong en oud met de Reeuwijkse maat

Starters hebben het moeilijk op de woningmarkt door hoge prijzen en een gebrek aan geschikte woningen. Inwoners vinden dan ook dat er vooral voor deze groep woningen gebouwd moeten worden. Er is behoefte aan betaalbare koopwoningen (150.000 tot 300.000) en in iets mindere mate sociale huurwoningen.

Een andere groep die aandacht verdient zijn senioren. Door vergrijzing neemt het aandeel senioren toe en zij blijven ook langer thuis wonen. Daarom is er ook voor deze groep behoefte aan geschikte woningen, zowel koop als huur. Veel inwoners vinden een 'knarrenhof' een goed idee. Dat is een wooncomplex waar ouderen en jongeren samenwonen (zie hieronder voor een voorbeeld).

Voorbeeld van een knarrenhof in Zwolle. Bron: Knarrenhof

Inwoners vinden dat er in het dorp plaats moet zijn voor alle leeftijden. Het is daarom nodig dat er woningen gebouwd worden. Het is wel belangrijk dat hierbij het dorpse karakter van Reeuwijk-Brug behouden blijft. Daarom hebben inwoners liever geen hoogbouw. Voor woningen hoger dan vier verdiepingen is heel weinig draagvlak. Nieuwe woningen moeten aansluiten bij de 'Reeuwijkse maat'.

De ruimte voor woningen is beperkt: inzetten op transformatie

Hoewel er in Reeuwijk-Brug behoefte is aan woningen, is de ruimte zeer beperkt. Het dorp ligt ingeklemd tussen de A12 en de Reeuwijkse Plassen. Inwoners vinden de natuur rondom het dorp heel belangrijk. Daarom willen inwoners liever transformatie van gebieden in het dorp dan uitbreiding aan de randen. Laagbouw op het Zoutmanterrein – nu nog een bedrijventerrein – vinden mensen dan het meest geschikt. Daarnaast worden

appartementen aan de Groene Zoom en op Reeuwijkse Poort – ook een bedrijventerrein – als een goede optie gezien. Ook wordt er gesproken over het verplaatsen van de sportvelden om woningen te bouwen op deze locatie. Onder inwoners is hier draagvlak voor. Wel vinden veel mensen dat de sportaccommodaties dan een andere plek moeten krijgen in de buurt.

- **Betaalbare woningen voor jong en oud met de 'Reeuwijkse maat': passend bij ons dorpse karakter**
- **Herinrichten van bedrijventerreinen (zoals Zoutman) en sportvelden, naar woningen (voor uitbreiding van het dorp is geen ruimte)**

Bedrijvigheid

Reeuwijk Brug telt 1.215 bedrijfsvestigingen waarvan het grootste gedeelte zich bevindt op bedrijventerrein Zoutman, in het zuiden van het dorp. In het noorden van het dorp ligt bedrijventerrein Reeuwijkse Poort.

Locaties

Door de transformatie van Zoutman Oost, van werk- naar woongebied, verdwijnt er bedrijfsruimte. Mede daarom wordt er gewerkt aan de ontwikkeling van Zoutman-West, een uitbreiding van het bedrijventerrein naar het westen (zie figuur hieronder). De meningen over deze ontwikkeling zijn nogal verdeeld. Sommigen zijn tegenstander van de uitbreiding van bedrijventerrein in het dorp. Anderen geven aan meer werkgelegenheid in de toekomst belangrijk te vinden voor het dorp.

De beoogde locatie van Zoutman-West

Type bedrijven

Wat betreft het type bedrijven is er sterke voorkeur voor kleinschalige bedrijven. Ook duurzame bedrijven en detailhandel (in plaats van alleen maar bedrijven) worden belangrijk gevonden. Er is heel weinig animo voor logistieke en grootschalige bedrijven.

- Geen grootschalige uitbreiding van bedrijventerreinen
- Er is toekomst voor kleinschalige bedrijven in ons dorp (logistieke en grootschalige bedrijven passen hier niet goed)

Duurzaamheid

Duurzaamheid heeft steeds meer de aandacht van de overheid en inwoners. Er wordt op verschillende manieren samengewerkt aan een duurzamere samenleving. Voorbeelden hiervan zijn het besparen van energie, het opwekken van duurzame energie, en het vergroenen van de leefomgeving. In Reeuwijk-Brug voeren de gemeente en het dorpssteam bijvoorbeeld een project uit om woningen

energiezuiniger te maken. En sinds 2018 liggen op het dak van Zalencentrum De Brug 196 zonnepanelen. Met die opbrengst wordt zo'n tweederde van de stroombehoefte van De Brug gedekt. Veel inwoners hebben al een groene tuin.

Duurzaamheid en milieu staan hoog op de agenda van de gemeente. Veel inwoners vinden echter dat de gemeente zich meer zou moeten inspannen op dit gebied. Ze verwachten een actievere houding van de gemeente en/of willen meer betrokken worden bij duurzaamheid en milieu.

Een belangrijk onderdeel van verduurzaming is de overstap van fossiele brandstof naar schone energie. Hier moeten overheden en inwoners in heel Nederland mee aan de slag. We vroegen aan inwoners welke vorm van duurzame energie zij het meest vinden passen bij Reeuwijk-Brug. Deelnemers vinden zonnepanelen op daken veruit het meeste passen bij het dorp. Ook kozen veel inwoners voor toepassing van zonnepanelen in bijvoorbeeld fietspaden en geluidswallen en de ontwikkeling van een gezamenlijke energie-coöperatie in het dorp.

Zonnepanelen op het dak van Zalencentrum De Brug

- Gemeente werkt samen met inwoners aan een duurzaam Reeuwijk-Brug
- Voorkeur voor zonnepanelen op daken en als onderdeel van de infrastructuur (bijvoorbeeld in fietspaden en geluidswallen)
- Stimuleren van gezamenlijke energie-initiatieven in het dorp, zoals een energie-coöperatie

Voorzieningen

Winkelcentrum Miereakker

Reeuwijk-Brug kent twee winkelcentra: Miereakker en Westplein. Winkelcentrum Miereakker is het grootste en bevat winkels voor dagelijkse boodschappen, kleding en bloemen, een opticien en een kapper, een snackbar, een restaurant en twee horecagelegenheden. Hier bevindt zich ook Zalencentrum De Brug. Winkelcentrum Westplein ligt aan de andere kant van de Koebrug. Westplein telt een supermarkt, twee kappers, een electronicazaak, een juwelier, een bloemist, een postzegelhandel, een massagesalon, een nagestyliste en diverse horeca. Hier bevinden zich ook de bibliotheek en het Huis van Alles.

Achter de Raadhuisweg ligt sportpark Groene Zoom. Op het park zijn verschillende verenigingen actief; tennisvereniging De Sluipers, voetbalvereniging CVC Reeuwijk, Christelijke korfbalvereniging Reeuwijk en sportclub Reeuwijk. Ten noorden van het dorp ligt het terrein van Hockey Club Reeuwijk Bodegraven.

De meeste inwoners doen hun dagelijkse boodschappen lokaal in Reeuwijk-Brug. Winkelen (bijvoorbeeld voor kleding en huishoudelijke artikelen) doen de meesten in Gouda, online of elders buiten de gemeente. Inwoners hebben als aanvulling op het huidige aanbod vooral behoefte aan niet-dagelijkse voorzieningen, zoals (meer diverse) kledingwinkels, een klein warenhuis (zoals HEMA, Blokker, Action), een cadeauwinkel, een (kantoor)boekwinkel en een café/restaurant. Wat betreft dagelijkse voorzieningen zien sommige inwoners graag een groentewinkel, een viswinkel en een goedkopere supermarkt.

Slechts een klein aantal deelnemers geeft aan voorzieningen voor ouderen te missen. Dan worden ontmoetingsplekken en activiteiten voor ouderen het meest gemist. Ook over de voorzieningen voor jongeren zijn inwoners overwegend tevreden. Een gedeelte geeft aan voorzieningen te missen, met name een ontmoetingsplek/jongerensoos/uitgaansplek en speelgelegenheden.

Voor sportvoorzieningen is er onder andere behoefte aan een golfbaan, een (overdekt) zwembad dat het hele jaar open is en gelegenheid om te kitesurfen. Verder vinden veel

deelnemers het vervelend dat ze voor het gemeenteloket naar Bodegraven moeten.

- **Winkelen in Reeuwijk-Brug: wens voor een diverser winkelaanbod (met name kleding en huishoudelijke artikelen)**
- **Gevarieerde sport- en spelaanleidingen in de wijken**
- **Ontmoetingsplekken voor ouderen en jongeren en een gemeenteloket**

Toerisme en recreatie

De omgeving van ons dorp is aantrekkelijk voor recreatie. Vooral de plassen maken Reeuwijk-Brug een geliefde recreatieplek onder inwoners en toeristen. Inwoners waarderen de waterrecreatie dan ook het allermeest. Ook genieten inwoners van de mogelijkheid om te fietsen en te wandelen.

Rondom de plassen zijn in de loop der tijd verschillende recreatiefaciliteiten toegevoegd. Een voorbeeld is Het Landal Greenpark Reeuwijkse Plassen met 283 huisjes en een overdekt zwembad en eigen supermarkt. De plassen, het park en andere faciliteiten trekken van ver bezoekers aan. Een groot deel van de inwoners vindt het prima dat de omgeving van het gebied een aantrekkelijk gebied is voor toeristen. Wel wordt er ook gevraagd om terughoudendheid met betrekking tot toerisme en recreatie, omdat er nu al sprake is van overlast.

In de regio wordt gekeken naar het aanleggen van een 'open vaarverbinding' van de plassen naar bijvoorbeeld Bodegraven. De meningen zijn verdeeld over de wenselijkheid van zo'n verbinding. Een gedeelte van de

inwoners vindt het een goed idee, omdat hierdoor de bereikbaarheid van de plassen verbeterd wordt. Anderen geven aan dat de plassen nu al druk zijn met vaarverkeer. Gezien de verschillende meningen over het plan moet hierover een uitgebreider gesprek gevoerd worden met inwoners.

- **Toerisme en recreatie bij de plassen in balans met leefbaarheid (overlast beperken in en rondom het dorp)**
- **Verder in gesprek over een vaarverbinding tussen het plassengebied en de Oude Rijn**

Groen, natuur en openbare ruimte

Van oudsher speelt de natuurlijke omgeving een grote rol in Reeuwijk-Brug. We zijn immers een dorp midden in het Groene Hart. Het verdwijnen van natuur is tegelijk ook de grootste zorg van inwoners. Er moet veel meer gedaan worden om dit groen – zoals de Reeuwijkse plassen – te behouden. Daarnaast is er behoefte aan vergroening in en rond het dorp. Bijvoorbeeld door een bloemrijk dorp met meer bomen.

Het bestaande groen en de rest van de openbare ruimte mag van inwoners beter onderhouden worden. Ook vinden inwoners dat er in en rond het dorp te veel zwerfafval is. De gemeente moet meer doen om zwerfafval te voorkomen. Sommigen vinden dat inwoners ook zelf met meer initiatieven moeten komen. Bijvoorbeeld: het vergroenen van huis en tuin (minder tegels, sedumdaken, waterberging), zelf meer rond het huis onderhouden, zwerfafval opruimen, en lokale initiatieven opstarten (samen met de gemeente).

In de openbare ruimte willen mensen graag verbeteringen in de verkeersveiligheid, de staat van de wegen (kwaliteit, inrichting en onderhoud), fietspaden en fietsvoorzieningen. Hiermee hangt samen dat de overlast van verkeer aangepakt moet worden.

- **Zuinig op de plassen en de polders: behouden van groen en natuur**
- **Verdere vergroening in en rond het dorp door gemeente én inwoners; groen op maat**
- **Nette openbare ruimte (beter onderhoud en tegengaan zwerfafval)**
- **Beperken van de verkeersoverlast en verbeteren van de verkeersveiligheid en fietsvoorzieningen (waaronder fietspaden)**

Samen werken aan het dorp

Reeuwijk-Brug maken we samen als inwoners en ondernemers. De gemeente kan hier een rol in vervullen.

Een grote meerderheid van de inwoners vindt dat de gemeente meer aan de slag moet gaan om samen met inwoners initiatieven te ontplooiën ter verbetering van het dorp. Hier ligt dus een taak voor de gemeente én inwoners.

Niet alle inwoners vinden nu dat zij genoeg mee kunnen praten over gemeentelijke besluiten. De burgerparticipatie in de gemeente wordt matig gewaardeerd. Daarom is er behoefte aan meer gelegenheid om mee te denken. Bijvoorbeeld door eens per jaar van gedachten te wisselen over ontwikkelingen binnen het dorp. Veel inwoners vinden dit een goed idee.

- **Als gemeente en dorp samen aan de slag met initiatieven**
- **Versterken van de burgerparticipatie, betere gelegenheid voor bewoners om mee te praten**

Dromen voor het dorp

We vroegen inwoners om hun dromen voor Reeuwijk-Brug over 10 jaar. Hieronder ziet u een overzicht van de vaakst genoemde punten. Hoe groter de letters, hoe vaker zaken genoemd zijn. We gaan aan de hand van deze dorpsvisie met het dorp en de gemeente aan de slag om deze dromen zoveel mogelijk te realiseren.

